

Hit és űr

Zsille Gábor
(1972, Budapest)
költő, műfordító, szerkesztő,
Térey-ösztöndíjas

A legendássá vált 1938-as budapesti Eucharisztikus Világkongresszust az elhatalmasodó fasizmus és a második világháború komor árnyékában készítették elő, tartották meg. Azokban a napokban harminchárom országból ötvenezer ember vendégeskedett fővárosunkban – a német küldöttség utazását Hitler megtiltotta. A nagyszabású ünnepek nem titkoltan a katolikus egyház erejét, jelentőségét demonstrálták a náciizmus, illetve a bolsevizmus felé, egyes teológusok a „világhódító kereszténységről” értekeztek – ám alig két évvel később papok és szerzetesek ezreit hurcolták náci koncentrációs táborokba (főként Dachaub), tíz évvel később pedig hazánkban egyházi személyek százait deportálták, kínozták meg kegyetlenül a kommunisták, s tollvonással koboztak el, számoltak fel katolikus intézményeket. Ez minden hívő számára történelmi lecke: alázatra int.

Papnövendék koromban egy idős, bölcs püspök arra intett: „Egy társadalomnak olyanok a papjai, amilyeneket érdemel. A szent életű papokat ki kell imádkozni.” Lehetséges, hogy ez az irodalomra is érvényes? Egy társadalomnak olyanok a költői, írói, amilyeneket érdemel, amilyeneket az olvasási kultúrájával-hajlandóságával „kiimádkozik”?

Napjainkra a vallási helyzet megváltozott. A hagyományos szentségi élet helyébe sokaknál a közömbösség és a kétely lépett; a modern ember lelkében egyfajta hiány keletkezett, ám ez az űr Isten formájú. A transzcendencia iránti igény, vágyódás nem szűnt meg, sőt egyre erősebb, s ez az irodalomban is megfigyelhető. Az elmúlt évtizedek lírai termésében a hitvalló költészetet javarészt felváltották az istenkereső versek; a hitbuzgalmi strófákat egy mai alkotó tollából túlságosan fennköltnek érezzük. Az ezredforduló óta eltelt időszak érdekessége, hogy vallástalanul felnőtt költőink egész sora fedezte fel ihlető olvasmányként a *Bibliát*. (Különösen a *Zsoltárok könyvét*, az *Énekek énekét* és az evangéliumokat.)

Az 1938-as eucharisztikus találkozó azt is üzent a világnak, hogy Magyarországon még béke volt, a nagyhatalmi háborús előkészületek dacára. A most, szeptember 5. és 12. között zajló budapesti világkongresszus is erről tanúskodik: hazánk a járvány és a globális népvándorlás időszakában is a béke szigete, hiszen ez idő tájt maszk nélkül élhetünk és közbiztonságban, közvetlen terrorveszély nélkül. Adja Isten, hogy így maradjon, és ne zúduljon ránk egy újabb sorsveszély!

Zsille Gábor